

تشیع پیکر اسلامی ندوشن از تهران نایزد ونیشاور

پیکر محمدعلی اسلامی نُدوشن بعد از یک سال و نیم، روزگشته به ایران بازگشت تا امروز مراسم تشییع پیکر او از دانشکده ادبیات، آغاز شود. زنده‌یاد محمدعلی اسلامی ندوشن اردیبهشت ۱۴۰۱ در کانادا فوت کرد و بعد از گذشت بیش از یک سال پیکر او صبح یکشنبه، ۲۸ آبان به ایران بازگشت تا پس از برگزاری مراسم تشییع به خاک سپرده شود. برنامه تشییع پیکر این شاعر، نویسنده، پژوهشگر و مترجم،

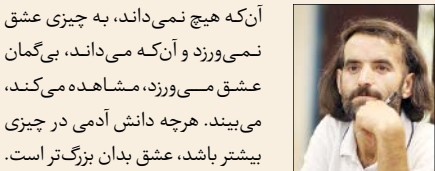
امروز دوشنبه ۲۹ آبان ساعت ۸ صبح، از محل دانشکده ادبیات تا دانشکده حقوق برگزار می‌شود و ساعت ۹ و۳ دقیقه صبح مراسم بزرگداشت او در سالن حجت‌الاسلام داعیی در موسسه اطلاعات برگزار می‌شود. در ادامه ساعت ۱۰ صبح فردا، پیکر اسلامی ندوشن در دبیرستان ایرانشهر تشییع می‌شود و ساعت ۱۴ نیز پیکر او به سمت ندوشن تشییع و پیکرش به خانه فرهنگی که اوقف کرده است، منتقل می‌شود. در نهایت،

پنجشنبه دوم آذرماه مراسم تشییع و خاکسپاری اسلامی ندوشن در نیشابور انجام می‌شود. آیین تشییع از ساعت ۱۰ صبح و از آرامگاه خيام آغاز و طبق وصیت‌نامه‌اش در شهر نیشابور به خاک سپرده می‌شود. ساعت ۱۷ پنجشنبه نیز در سالن عمومی فرهنگسرای نیشابور مراسم بزرگداشتی با حضور مهمانانی از دانشگاه و مشهد، تعدادی از شاعران و نویسندگان خراسان و خواندن پیام شیرین بیانی برگزار می‌شود.

گفت‌وگو با حسین اسرافیلی، شاعر جبهه فرهنگی انقلاب به مناسبت هفته کتاب

کتاب، هویت فرهنگی و ملی ایرانیان

علی مظاهری روزنامه نگار

بسته به آگاهی‌ها و اطلاعاتی است که محیط، فرهنگ، خانواده و اجتماع و به‌ویژه رسانه‌های رسمی به ملت‌از همه‌قشر و در هر سن و سالی ارائه می‌دهند. بسته‌ها و تولیدات و متن‌های آگاهی‌بخش درباره ابعاد چنین مهمی باید سنجیده و اندیشیده شده و طراحی، تولید و تهیه و به‌ویژه در فرم‌های روزآمد و خلاقه و جذاب برای مخاطبان در فضاهای گوناگون رسانه‌ای در اختیار گذاشته شود. و کتاب با هر فرمتی البته که نوشته و تهیه شود در این میان با توجه به دیرینگی اختراعش برای ما یک معنا و حس

دیگری دارد. فرموده نیابت عامه امام‌زمان (عج)، ولی فقیه این دوران ما رهبر معظم است که: کتاب گنجینه معارف، علوم، تجارب‌ بشری و اکتشافات و اختراعاتی است که یادگار دانشمندان است. این یادگار یعنی تاثیرگذاری مانا و خلاقه بر جهان و مردمان؛ همچنین اشاره به جاودانگی کتاب‌هایی دارد که ممتاز و یگانه و بی‌نظیرند، نه مانندشان پدید می‌آید، نه بازآفریده‌شدنی‌اند. مگر می‌شود از تاریخ‌ درس نگرفت، برای لیلی‌ومجنون نظامی ۱۵۰ نظیره گفته شده و متن نظامی همچنان در اوج چکاد خودش است. نکته دقیق فرمایش ولی‌فقیه دل آگاه ما همین است، سفارش به تهیه و تولید و آفرینش متن‌های جاودانه در هر فرم و شکلی، چه یک موزیک، چه نگاره و نقش و نقاشی یا متن علمی.

همچنین از فرمایش‌های رهبر فرزانه است که مطالعه کتاب بالاترین لذت دانشگران است. کتاب بهترین جایگزین برای پرکردن اوقات فراغت است. کتاب سالم‌ترین رسانه و بهترین سنگر در برابر آسیب‌هاست؛ این فراز آخر به مطلق آسیب‌ها اشاره فرمودند؛ یعنی هرچه گزند هرگونه آسیب که هست تنها و تنها از رهگذر دانایی و آگاهی رفع و رجوع‌شدنی است و دانایی از رهگذر کتاب بایسته با مهارت درست خواندن در مطالعه متن حاصل می‌شود. در این باره‌های سخنان حسین اسرافیلی، شاعر تمام‌عیار شعر مقاومت که در عرصه هنر ایرانی، خطایی و حتی نقاشی و مجسمه‌سازی هم دستی بر آتش دارد نستسیم تا نظر او را بشنویم.

متن‌ها؛ یادگاران تمدنی نیاکان

اسرافیلی می‌گوید: کتاب یکی از دستاوردهای متنی کشورهای تاثیرگذار و متمدنی همانند ایران است. جدا از کتاب، بزرگان خردمند و روشن‌ضمیر ما چه متن‌ها که نیافریده و به‌جا نگذاشته‌اند. همه آثار تمدنی که از گذشتگان ما برای ما به یادگار مانده چه برای ما چه برای کشورهای که مثل ما کهنسال هستند. در نظر بگیرید که دوران طولانی پیش از اختراع خط، آثار بزرگان و نشانه‌های تمدن بزرگ گذشتگان ما بر لوح‌ها و سنگ‌ها و سفال‌ها مانند منشور حقوق بشر کوروش که اخیرا هم بسیار سروصدا کرد، وقتی به ایران بازگردانده شد و دیگر مواد مانا و فضاهای کم‌دگرگونی مانند غارهایی که فضاشان مناسب و بی‌تغییر بوده، به یادگار مانده است.

به دیگر عبارت، آدمیزاد نه تنها تمدن را آفرید و ابداعات متمدنانه را رقم زد، در همان راستا برای انتقال این تمدن به فرزندان آینده‌اش در سده‌ها و هزاره بعد هم فکر کرد که همین خودش نشانگر تمدن است. یعنی نیاکان و بزرگان ما دلیل به وجود آمدن این تمدن را در کنار اهداف به‌وجود آمدن آن را بر سنگ‌ها و کوه‌ها از بیستون تا تخت جمشید؛ از خوزستان تا خراسان بزرگ یعنی پامیر یا بام ایران

که بیشتر از پنج هزاره پیش نامش آریانا بوده و حالا در نام‌های جعلی بخش‌بخش شده، جعل‌هایی که استعمار انگلیس و روس مرتکب شدند و دیگر دست‌کنده‌های فراوانی که برای آیندگان شان به یادگار گذاشتند، تا آیندگان بدانند نیاکان آنها در موقعیت چگونه تمدنی بودند و چگونه تمدنی را ساختند. چگونه اندیشیدند، چگونه از کشورشان و موجودیت و هویت‌شان دفاع کردند. زیرا ما در درازنای تاریخ بلندمان هرگز جنگ راه نینداختیم؛ با دفاع کردیم یا به دشمنی و تجاوزها واکنش نشان دادیم. تا رسیدیم به زمانی که آنها به نشانه‌ها و خط‌هایی پی بردند و سپس کاغذ اختراع شد و نوشتارهای شان را بعد‌ها به‌صورت کتاب درآوردند و اهداف و رفتار و روش و منش حکومت و مدیریت مردم و تمدن‌سازی شان را برای آیندگان شان چه فرزندان شان چه دیگر مردمان و انسان‌های سرزمین‌ها و کشورها به یادگار نهادند.

نشر و مشکلاتش

الان تهیه کتاب، بسیار ساده و سهل است و اگرچه اینترنت و فضاهای مجازی و کتاب‌های دیجیتال و ... باعث شده راحت بتوان با فشردن یک دکمه به فضاهای فرهنگی و ... دیگر کشورها وارد شد اما همچنان و هنوز کتاب یک چیز دیگر است. هیچ‌کدام از اینها جای کتاب را نمی‌گیرد. کتاب جایگاه دیگری دارد. نقش کتاب به‌خاطر ماندنش و تاثیرش بر نسل‌های بعدی، بسیار بالاتر از این فضاهاست، بنابراین ما امروزه به‌وسیله کتاب با تمدن‌های بشری می‌توانیم آشنا شویم، منتها مشکلی هست، در این چند سال اخیر قیمت کاغذ باعث شده ناشر ناگزیر شود بهای کتاب را بالابرد و همین گرانی کتاب زمینه‌ای به‌وجودآورده که مردم ماکمتر

میل به خرید مرتب و حفظ کتاب داشته باشند و کتابخانه شخصی کمتر شده است.

نقش ناشران فرهنگی در رونق کتاب‌خوانی

فکر می‌کنم نقش ناشرها درباره فرهنگ کتاب‌خوانی تعیین‌کننده است. ناشری که کار فرهنگی گزیده باید توجه ویژه به گستره فرهنگی داشته باشد و نیاید برای رسیدن به سود بیشتر فقط کتاب‌های مردم‌پسند و باب میل کودک و نوجوان و جوان چاپ کند. گاهی شاهد هستیم آن احساس تعهد و مسئولیت فرهنگی که یک ناشر باید دارا باشد جایش را داده به توجه ناشر به گیشه. یعنی می‌بیند چقدر این یا آن کتاب برایش سودآوری دارد و بعد دست به انتشار می‌زند و برای همین است کتاب‌های آتیشی و ... چاپ‌شان بیشتر از کتاب‌های فرهنگی و تمدنی شده است و متأسفانه بسیاری از این کتاب‌ها هیچ ارزشی ندارند.

ترس یونسکوپی

من جاهایی رفتم که مسئول آنجا چند جلد کتاب را که خودش چاپ کرده بودند هدیه داد، سپس وقتی نگاه کردم حتی نتوانستم تورق کنم! در چنین مواردی شخص ناگزیر می‌شود یواشکی نگاه کند وقتی هیچ‌کس نمی‌بیند. کتاب را گوشت دیواری، جایی رها می‌کند و در می‌رود!

برش

برای غزه

در این میان نمی‌شود از غزه و سکوت برخی کشورها یاد نکرد که چندین هزار کشته در یک باریکه در مدتی کوتاه، چگونه رویکردی است و کجای تمدن قرار دارد؛ انگار در دنیای وحشی زندگی می‌کند آدم. این روزها شاعران بسیاری هم‌وا به غم مردم غزه شده‌اند و برای رسیدن سخن شاعران به گوش

جهانیان باید تمهیدی اندیشیده شود که شعرهای منعکس‌کننده مظلومیت مردم غزه به زبان‌های دیگر چون انگلیسی، عربی و ترکی ترجمه گردد. معتقدم اگر شاعران بتوانند مظلومیت ملت بزرگ فلسطین، خونخواگی و رفتارهای وحشیانه صهیونیست‌ها را در قالب شعر بیان و به جامعه عرضه کنند، نقشی مهم در این بین ایفا کرده‌اند. این شعرها همچنین باید توسط رسانه‌های مختلف انعکاس داده شود، اما در این بین بسیار مهم است که شاعران با آن‌سوی

مرزها نیز سخن بگویند و سخن خود را به گوش جهان برسانند و مستولان فرهنگی کشورهای مختلف را به خود بیاورند. پرداختن به چنین موضوعی در این وهله از زمان نشان از همت، دلبستگی و وابستگی شاعران به آرمان‌های جهان اسلام و حمایت ایشان از مردم غزه و فلسطین خواهد بود. شاعران مانسبت به وجدان خود و جهان اسلام بسیار احساس تعهد می‌کنند. اما امروز باید این تعهد را به‌صورت اشعار و آثار خود در حمایت از مردم غزه در جامعه نشر دهند.

نمآهنگ

نوای عبدالرضا هلالی برای کودکان غزه

نمآهنگ «مثلا جنگ نیست» با نوای رضا هلالی به همت مرکز رسانه‌ای نهضت سازمان تبلیغات اسلامی برای کودکان غزه منتشر شد.

شعر این اثر سروده محمد اسداللهی است که در بخشی از آن آمده است:

مثلا جنگ نیست

مورت عروسکت زیر پای سنگ نیست

مثلا درد نیست

مثلا دشمن مون این همه نامرد نیست

این دعا دوی هر درده

صاحب الزمان برگرده

سلام بچه‌های قدس

بمونید برای قدس

جام جمه

فرهنگ CULTURE

دوشنبه ۲۹ آبان ۱۴۰۲ شماره ۶۶۳۷

پرسه در کوچه‌های مجازی

عطیه عیار / نویسنده و مترجم

سراحت مانع بگذار

یک گروه حافظ محیط زیستی به‌نام «سونگار واج» در اندونزی

به‌دنبال این بود که از حجم

پلاستیک‌های اقیانوس کم کند. برای این هدف از یکی از رودخانه‌های بزرگ اندونزی شروع کرد. پس از سه سال فرهنگ سازی و فعالیت‌های مداوم، حالا این گروه ۱۲۰ نیروی تمام‌وقت دارد که ۲۰۰ رودخانه را هر روز تمیز می‌کنند.

این گروه که یک خیریه ثبت‌شده است از سه سال پیش به‌دنبال جلب توجه سازمان‌های دولتی و مردم محلی است. آنها علاوه بر تخلیه پلاستیک‌های رهاشده در رودخانه‌ها، این زباله‌ها را تفکیک و بازیابی هم می‌کنند. همچنین در این مدت، روی بعضی نقاط رودها موانعی هم نصب کرده‌اند تا زباله‌ها را نگه‌دارد و درآوردن آنها برای نیروهای شان راحت‌تر باشد. اسم نیروهای شان را هم گذاشته‌اند «جنگجویان رودخانه». درحال حاضر سونگای واج به‌دنبال جمع‌آوری بودجه برای نصب هزار مانع دیگر روی مسیریهای آبی است.

اولین چیزی که نظرم را به این خبر جلب کرد ویدیوی اینستاگرام‌شان بود. یک رودخانه پر از آشغال‌های پلاستیکی که چند نفر تذندند جمع‌آوری‌شان می‌کردند. بعد در گونی‌های بزرگی می‌ریختند و کنار رود می‌گذاشتند. در این بین رود انگار که نفس می‌کشد از حالت ظاهرا راکد درآمد و به جریان افتاد. بعد پاک‌سازی کامل تازه معلوم شد چه رود خروشان و زیبایی است. شاهکار بود. ایده، حرکت، تلاش و پیشرفت همه بی‌نظیر بود. به‌جای این‌که غصه پلاستیک‌های رو به فزونی اقیانوس‌ها را بخورند، سعی کردند جلوی پتاله‌های ورودی را بگیرند. از یک رود شروع کردند و به ۲۰۰ رود رسیدند. از خروجی بالا آمدند، برعکس مسیر به سمت ورودی‌ها بالا رفتند، در طول مسیر هم از موانعی استفاده می‌کنند تا سرعت ورود زباله‌ها کم شود.

فکر کردم در نقاط مختلف ایران هم می‌شود ایده‌ای به این زیبایی و منسجم را اجرا کرد. مخصوصا مناطق پررود شمالی که متأسفانه یکی از بزرگ‌ترین مشکلاتش نبود مرکز دفع و بازیافت زباله است. مهم‌ترین بخش این ایده آن بود که سه بنیان‌گذار خیریه، منتظر دولت نشدند. در قدم اول سازمان مردم‌نهادشان را راه‌انداختند. از وضعیت ادارات و کارهای دولتی در اندونزی خبر ندارم. ولی بعید است گرفتن مجوز و ثبت هر نوع شرکی کار هلو یا برو تو گلوبی باشد! حتما آنجا هم سختی‌هایی داشتند. ولی به‌خاطر آرمان‌شان که حفظ زمین و پاک‌سازی آب‌ها بود این سختی‌ها را به جان خریدند. حتی اگر بخواهیم از این ایده و کار برداشتی اخلاقی کنیم می‌توانیم به این فکر کنیم که برای پاک‌سازی زندگی‌مان از هر مشکلی باید خلاف مسیر مشکل پیش‌برویم تا به سرچشمه برسیم و گیر و گرفت را از اول کار رغب کنیم. برگشتن و خلاف رفتن معمولا سخت است ولی نتیجه خوبی دارد. تمیز می‌شویم و سرحال نو!

برای دیدن فیلم

جمع‌آوری زباله‌ها در رودخانه اندونزی

کیوارکد را اسکن کنید

کیوارکد را اسکن کنید